

KI RÉSZESEDETT AZ EVANGÉLIUMBAN?

Lekció: ApCsel 22,1-16 / Textus: 1Tim 1,12-17

A keresztények azok, akik hitvallást tesznek ilyen formán: Hiszem, hogy *"Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok."* Ez Pál hitvallása, ami meggyőződése szerint egyetemes igazság: *"Igaz az a beszéd, és teljes elfogadásra méltó..."*, ugyanakkor személyesen megragadott tapasztalat: a bűnösök *"közül az első én vagyok."* Minden keresztény hitvallás e két pillérre épül; nem elég a csak egyetemes igazság felmondása - hiszen szép és nagy igazságokat mondhatunk, becsaphatjuk vele magunkat és másokat is; de attól az még nem a mi valóságunk. És nem elégséges valami személyes "vallásos tapasztalat" megfogalmazása ("a bűnösök közül az első én vagyok" mintájára valami neked nagyon személyes és fontos mondat; pl.: "erősen meg vagyok győződve, hogy megtaláltam a magam hitét", vagy: "önmagam kiteljesedésében fontos nekem Isten"; vagy: "olyan elfogadást tapasztaltam, amit sehol máshol...") - mert a személyes megélés fontos, de önmagában nem jelenti azt, hogy miénk a keresztény hitvallás.

Szóval Pál, mikor az keresztény örömhír lényegét fogalmazza meg (az efézusi gyülekezetben megjelent tévtanítókkal szemben), egyszerre mond egyetemes igazságot és személyes tapasztalatot. Ennek alapján pedig az a bibliai szakasz ezt kérdést intéz hozzánk: **Honnan tudhatom, hogy részem van az evangéliumban? Ki részesedik a keresztény örömhírben?** A válasz ma "3X2" lesz; onnan tudhatom, hogy részese vagyok az evangéliumnak, hogy 1. Az idő két részre oszlott; 2. Két alapvető és "szélsőséges" felismerés született bennem; 3. Két radikálisan új irányultság jelent meg a szívemben (Kétféle idő; Két szívbeli tapasztalat; Két új irány)

1. Az idő két részre oszlik

Az evangéliumról szóló hitvallás háttérében az élő Istennel való találkozás áll. Ez pedig annyira erős valóság, hogy az időt személyesen is két részre osztja. Ahogy a nyugati, egykor keresztény alapokon nyugvó kultúra az időszámítás origójának Jézus Krisztus születését tartja, hasonló módon két részre osztja a személyes élet idejét az evangéliumban való részesedés. Figyeljük meg, hogyan beszél az apostol: *"Jóllehet előbb őt káromló, az ővéit üldöző és erőszakos ember voltam, mégis irgalmat nyertem, mert hitetlenségemben tudatlanul cselekedtem. De bőségesen kiáradt rám a mi Urunk kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel."* Jóllehet előbb... mégis... Ez azonban nem pusztán felsorolás, hogy előbb ez történt, utána pedig az, hiszen minőségében változott meg minden.

Az apostol életében ezt nem nehéz nyomon követni. Az Apostolok Cselekedeteiről írt könyv háromszor is elénk adja a történetét, ami világossá teszi, hogy Pál újra és újra elmondta, hogy mi volt előbb, mi történt vele, és mi lett ennek a következménye. Mint hithű farizeus zsidó teljes erejével és teljes meggyőződéssel üldözte Krisztus követőit, majd Krisztus váratlanul megjelent neki, erejétől és ragyogásától a földre esett, három napig vak volt, majd Jézus elküldte hozzá egy tanítványát, aki így szólt: *"Atyáink Istene választott ki téged, hogy megismerd az ő akaratát, meglásd az Igazat, és hangot hallj az ő ajkáról. Mert az ő tanúja leszel minden ember előtt arról, amiket láttál és hallottál. Most tehát miért késlekedsz? Kelj fel, keresztelkedj meg, mosd le bűneidet, segítségül híva az Úr nevét."*

El tudod képzelni, hogy mit élhetett át ez az ember, aki itt röviden csak annyit mond, "előbb" és utóbb? Minden újjá lett, minden új fénybe került, mindent másképpen látott, amikor a keresztségben Isten elpecsételte, hogy megbocsátotta bűneit és új életet kapott. Így és ezért lett Jézus Krisztus tanúja, Jézus Krisztus szolgája.

Nos, akinek része van az evangéliumban, azt tudja, hogy *valami történt vele*. Azt tudja, hogy *találkozott Istennel, a hatalmas Úrral, aki megragadta, és onnan minden más lett*. Nem azt mondom, hogy leesett ő is a lóról - ettől még nem vagy részese az evangéliumnak; azt sem mondom, hogy egy ideig nem láttál - ettől sem vagy részese; azt sem, hogy egy tanítvány rád tette a kezét, és meggyógyultál - ettől sem. Értjük, hogy nem az a kérdés, hogy olyan látványos, drámai dolgok történtek-e velünk, mint az apostollal, nem. De egy kérdés marad: történt-e veled valami?

Sokan osztjuk kétfelé az időt: apám halála előtt és után; a balesetem előtt és után; a házasságkötésem előtt és után; a gyermekeim születése előtt és után; a szakításom vagy válásom előtt és után; a lottó ötösöm előtt és után; a költözésünk előtt és után; a koronavírus előtt vagy után... A meghatározó események viszonyítási ponttá lesznek. De lehet-e úgy részem az evangéliumban, Jézus Krisztusban, hogy nem az lesz az egyetlen és legfőbb viszonyítási pont? Lehetséges-e, hogy valaki részese az evangéliumban, és nem születik benne "előtte" és "utána"? A válasz egyértelmű nem!

Nem időpontról, nem dátumról, még csak nem is egyetlen eseményről vagy élményről beszélek. Nem; de ha nem tudod felidézni, hogy volt idő, amikor nem voltál részese, azaz amikor a gondolataid, az érzéseid, a motivációid Istentől lényegében függetlenek voltak (és lehet, hogy akkor is vallásos, normális életet éltél, hiszen gyerekkorodtól ezt tanultad - de az is lehet, hogy teljesen istentelen életet volt), és nem tudod, hogy lett egy másik idő, amikor Krisztus bocsánata valóság lett, és ott belül minden újjá lett: nos, akkor nincs részed az evangéliumban.

Tudom, hogy ez igen barátságtalannak, sőt, felháborítóknak tűnik a mai világban ("ki ez az ember, hogy mások hitét megítéli?"), de két dolgot hadd tegyek ehhez hozzá. Az első, hogy jobban szeret, aki az igazsággal szembesít, mint aki mindent rád hagy. Jobban szeret, aki "megsért", mint aki hamis elfogadást nyújt. A másik, hogy a fentiek igazságát vizsgálj meg magad Isten története, a Biblia alapján. Vizsgálj meg mind az Ószövetségben mind az Újszövetségben azok életeseeményeit, szavait, akik találkoztak Istennel. Mondhatod, hogy Pál egy speciális példa. De akkor nézd meg a többieket: Péter apostolt, Jánost, Jakobot... Timóteust... Ábrahámot, aki otthagyja a régi életet. Jákóbot, aki küzd Istennel és új nevet kap. Mózeset, a prófétákat, akik semmit sem akartak Istentől, de Isten elhívta őket. *Valami történt velük*. Mindegyikkel az, amit Pál itt így fogalmaz meg: *Hálát adok Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, aki megerősített engem, mert **megbízhatónak** tartott, amikor szolgálatra rendelt*. Megerősített, megbízhatónak tartott szolgálatra rendelt. Találkoztam velem az ÚR!

2. Két alapvető és "szélsőséges" felismerés

Az idő persze nem "egymagában" oszlik két részre, mert a két részt két alapvető és - hadd mondjam így - "extrém" vagy "szélsőséges" felismerés meggyőződés és tapasztalat jellemzi. Ezt így foglalhatjuk össze: megrendítő bűnismeret és felemelő Isten ismeret.

Az apostol így vall: *"jóllehet előbb őt káromló, az övéit üldöző és erőszakos ember voltam, mégis irgalmat nyertem..."* Jóllehet előbb... te hogyan folytatnád? Mit ismersz most, utóbb, visszatekintve úgy, ahogy azt Pál teszi? Figyeljünk a szavaira: őt káromló, az övéit üldöző, erőszakos ember. Tudna-e ennél súlyosabb ítéletet mondani magára? Istent gyalázó ember voltam. Ő, az apostol, aki hosszú évek óta Krisztust hirdeti és Krisztusért számos megpróbáltatáson megy át. De kristálytisztán ott van a lelkében: őt káromló, gyalázó ember voltam. Sőt, az övéit üldöztem. Nos, ez konkrét cselekedeteket jelent. Embereket juttatott a börtönbe, családokat szakított szét, megszámlálhatatlan mennyiségű fájdalmat és szenvedést okozott azoknak, akik Krisztust követték. És végül elmondja, mi lakott belül: erőszak. És ha valakinek ez nem lenne elég, azt is írja kicsit később, hogy a bűnösök "közül az első én vagyok." Jelen idő! Azt hiszem, sokan küldenék őt pszichológushoz, hogy jó lenne dolgozni az önértékelésén, meg jó lenne, ha elfogadná már magát, és különben is, ilyen szöveggel hogyan akar

állást találni, hogy a párkeresésről már ne is beszéljünk... De az evangéliumban részesedni azt jelenti, hogy - a mai kor mércéjével - szélsőségesen beszélünk magunkról. Sőt, azon se lepődnék még, ha egyesek ezt szélsőséges önutálatnak neveznék. Mi pedig csak annyit mondunk: ez a realitás, ez a bűnismeret.

És hogy miért nem önutálat? Mi a különbség a reális bűnismeret és az önmegegyezés között? A folytatás: "mégis irgalmat nyertem..." Majd: *De bőségesen kiáradt rám a mi Urunk kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel.* Nos, ebből világos, hogy ez nem egy szorongó, hanem egy szabad, egy boldog ember hitvallása. De amint elkezdenék emellett érvelni, már megint jön, hogy ez szélsőséges, túlzás. Miért? Képzeld el, hogy van egy ember, aki egy elnyomó, diktatórikus kormányzat nevében más embereket nemcsak diszkriminál, hanem elintézi, félretesz, börtönbe juttat. Mindezt számos jogvédő tiltakozása ellenére teszi. És egy nap előáll, és azt mondja, gonoszságot tettem vakságomban, erőszakos indulatomban, de találkoztam azzal a Krisztussal, aki az elnyomottak reménysége, és *"bőségesen kiáradt rám a kegyelme..."* A feloldozás és szeretet úgy áradt rám, mint a medrétől kilépő folyó, ami elborítja a földeket. Egyszerűen átcsordult rajtam az szeretet. Mi lenne a válasz? - Na, azért ne vigyük ezt túlzásba. Ne gondold, Pál vagy Pál akármelyik mai, hasonzó barátja, hogy egyik nap erőszakkal teljes gyilkos indulattal zaklatja a krisztus-követő kisebbséget, majd a másik nap meg előáll azzal, hogy túlcordult a szívében a Krisztusban való hit és a követői iránti szeretet, ő pedig irgalmat nyert korábbi jogsértései miatt. Nem, mert ez nem igazságos, nem életszerű... ez... szélsőséges!

Pedig erről szól Isten *szélsőséges és extrém üzenete, az örömhír, és ez a tapasztalat mindazé, aki részesült benne.* Ő ismeri egyszerre a két nagy igazságot: őt káromló, az övéit üldöző, erőszakos ember - akire kiáradt bőségesen a kegyelem a Jézus Krisztusban való hittel és szeretettel. Boldog az az ember, akinek az evangéliumban része van... El tudod képzelni, milyen lehetett, amikor abban az időt kettéosztó döntő találkozásban Pál felismerte a vakságát, a bolondságát, az összes súlyos hibát és bűnt, majd három napig a sötétségben botorkál? És hogy milyen lehetett, amikor az ebben a pillanatban felismert ítéletre szorultság rettegése helyén megjelenik a kegyelem? Amikor szívébe a hitetlenség helyébe beáradt a hit; a Krisztus és a követői iránti gyűlölet és erőszak keménységét megolvastotta a rááradó szeretet? Amikor Isten nem elpusztítja őt, hanem küldetést ad neki? Nem csoda, hogy ezt mondja: *"Hálát adok Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, aki megerősített engem, mert megbízhatónak tartott, amikor szolgálatra rendelt."* Nem a múltjára, hanem a jövőjére tekintve!

3. Két új irányultság a szívben

Egyre jobban látjuk, hogy az evangéliumban való részesedés összeütközés a mai világ csomó dogmájával. AZ egyik ilyen "dogma", hogy a legfontosabb amire figyelned kell, ami minden mást felülír önmagad. Önmagad vagy az origó, akár meggyőződésekről, életstílusról, bármilyen preferenciáról van szó; akár arról, hogy ki vagy, milyennek képzeld el, találod ki és építed fel önmagad. És amekkora szabadságot ígér ez elsőre, akkora teherré lesz egy idő után. Az evangélium, a jó hír ez: elfordulhatsz (végre) attól, hogy mindig önmagad felé kell fordulnod.

Aki az evangéliumban részesedik, felszabadul arra, hogy elforduljon önmagától - hiszen már nem az én, hanem Jézus Krisztus a középpont. Aki az időt ketté osztotta, aki adta a bűn felismerését és a kegyelem mindent elsöprő áradását, mindezek által *kifelé* és *felefelé* fordít bennünket. Bizonyos értelemben ez egy irány: végre nem önmaguk. Hallgassuk az apostolt: *De azért könyörült rajtam, hogy Jézus Krisztus elsősorban énrajtam mutassa meg végtelen türelmét példaként azoknak, akik majd hisznek benne, és így az örök életre jutnak. Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan, egyetlen Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen.*

Az evangélium története, amint részesei leszünk, nem áll meg magunknál. Pál azt mondja, az a felfoghatatlan kegyelem, amiben ő részesült, még csak nem is kizárólag őérte van, hanem azokért, akik majd hinni fognak. Ez így hangzik bennünk: Uram, ha te engem magadhoz tudtál szólítani, aki ilyen erőszakos, irigy, féltékeny, gyűlölködő, alattomos, tisztátalan, stb... voltam; ha engem be tudtál tölteni végtelen szeretettel és hittel, amint az Úr Jézus haláláért megbocsátottál, akkor mással is meg tudod s meg fogod tenni. Szorongat a szereteted, szorongat, hogy a jó, amiben érdemtelenül részes lettem, eljusson másokhoz. Az evangélium bevon Jézus küldetésébe, Jézus ügyébe, *kifelé fordít*. Te már el vagy rendezve, vegyél egy nagy levegőt, és nézz kifelé! Nézd, lásd azokat, akik nem *még nem részesei az evangéliumnak*. Pál képzeletében százak, ezrek, tízezrek vannak, akik majd hinni fognak Krisztusban; az ő példája miatt is, akik örök életre jutnak. Micsoda perspektíva, micsoda vágy - Pál szíve együtt dobban Jézuséval, aki nemcsak érte, hanem minden bűnösért jött a világba. Bárcsak szorongatna ez ma bennünket, Isten népét!

És ezzel együtt nemcsak *kifelé*, hanem *felfelé* is irányulunk, boldog magasztalással: "*Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan, egyetlen Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen.*" Ha az egyetemes igazság, hogy Jézus azért jött, hogy üdvözítse a bűnösöket; ha a személyes valóság, hogy ebben engem, a legnagyobb ellenséget, a legérdemtelenebb alakot *mégis* részesített, akkor nem marad más, mint hogy leboruljunk előtte, és imádjuk őt: *Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan, egyetlen Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen!*

(Lovas András)